

УДК 658.153.012.7

DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2021-2-40>**Побережець О.В.***доктор економічних наук,
професор кафедри обліку та оподаткування
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова***Гусєв А.О.***студент економіко-правового факультету
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова***Poberezhets Olga***Doctor of Economic Sciences,
Professor of Department of Accounting and Taxation
Odessa I.I. Mechnikov National University***Husiev Artem***Student of the Faculty of Economics and Law
Odessa I.I. Mechnikov National University*

ЛІКВІДНІСТЬ БАЛАНСУ ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕТОДИКА ЇЇ ВИЗНАЧЕННЯ

LIQUIDITY OF THE COMPANY'S BALANCE SHEET AND THE METHOD OF ITS DETERMINATION

АНОТАЦІЯ

У статті досліджено теоретичні та методологічні засади аналізу ліквідності активів та пасивів підприємства. Визначено економічну сутність ліквідності балансу на підприємстві. З'ясовано та проаналізовано найбільш розповсюджені методи аналізу ліквідності балансу підприємства. Виявлено основні недоліки традиційних способів визначення рівня ліквідності господарських засобів та джерел їх формування на підприємстві. Запропоновано альтернативну концепцію щодо визначення рівня ліквідності активів та пасивів підприємства, що містить вагові коефіцієнти для кожної групи активів і пасивів залежно від рівня їх ліквідності, із використанням підсумкового інтегрального показника ліквідності. Апробовано альтернативну методику визначення рівня ліквідності балансу на прикладі АТ «ВО «Конті» протягом 2016–2019 рр.

Ключові слова: ліквідність, баланс підприємства, методика оцінки ліквідності, коефіцієнти ліквідності, інтегральний показник ліквідності.

АННОТАЦИЯ

В статье исследованы теоретические и методологические основы анализа ликвидности активов и пассивов предприятия. Определена экономическая сущность ликвидности баланса на предприятия. Выявлены и проанализированы наиболее распространенные методы анализа ликвидности баланса предприятия. Выявлены основные недостатки традиционных способов определения уровня ликвидности хозяйственных средств и источников их формирования на предприятии. Предложена альтернативная концепция касательно определения уровня ликвидности активов и пассивов предприятия, которая содержит весовые коэффициенты для каждой группы активов и пассивов в зависимости от уровня их ликвидности, с использованием итогового интегрального показателя ликвидности. Апробирована альтернативная методика определения уровня ликвидности баланса на примере АО «ПО «Конті» в течение 2016–2019 гг.

Ключевые слова: ликвидность, баланс предприятия, методика оценки ликвидности, коэффициенты ликвидности, интегральный показатель ликвидности.

ANNOTATION

The article explores the theoretical and methodological basis of the analysis of the liquidity of the company's assets and liabilities.

The economic essence of the liquidity of the balance sheet for the enterprises has been determined. The most common methods of analyzing the liquidity of the company's balance sheet have been clarified and analyzed. The main shortcomings of traditional ways of determining the level of liquidity of economic assets and sources of their formation in the enterprise have been revealed. An alternative concept has been proposed to determine the level of liquidity of the company's assets and liabilities, which contains weighting factor for each group of assets and liabilities, depending on their level of liquidity, using the final integrated liquidity indicator. An alternative method of determining the level of liquidity of the balance sheet has been tested on the example of the Company "Conti" during 2016–2019.

Balance sheet liquidity is the ability of the enterprise to convert its assets into payment means to repay current and long-term liabilities in an acceptably short period of time. The level of liquidity of the balance sheet of the enterprise is determined by some liquidity ratios. According to the standard methodology, the final liquidity indicator is the general liquidity indicator, the calculation of which involves the grouping of assets on the basis of liquidity; liabilities – the urgency of payment. However, this indicator doesn't take into account the degree of liquidity of asset groups and the urgency of paying groups of liabilities, which leads to distortions in its values.

An alternative methodology for determining the level of liquidity of the company's balance sheet is the calculation of the single integral liquidity indicator. The principle of calculating this indicator is based on the calculation of the general liquidity indicator with the introduction of additional groups of assets and liabilities, as well as weight coefficients for each group. The main advantage of using an alternative technique is a higher accuracy of determining the level of liquidity of the enterprise balance sheet, the main drawback is the increase in the complexity of calculations.

Key words: liquidity, company balance sheet, liquidity assessment methodology, liquidity ratios, integrated liquidity indicator.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасних умовах функціонування національної економіки одним з основних факторів економічного розвитку підприємства є його фінансова стійкість. При цьому фінансова стійкість передбачає здатність підприємства до своєчасного погашення

зобов'язань. Це потребує високого рівня ліквідності балансу, тобто можливості активів підприємства оперативно перетворюватися на платіжні засоби.

Аналіз ліквідності активів та пасивів сприяє більш повному аналізу фінансового стану підприємства. Показники ліквідності балансу підприємства, зокрема, дають змогу діагностувати його поточний фінансовий стан, оцінити рівень платоспроможності, а також усунути недоліки, пов'язані з фінансово-господарською діяльністю підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Проблема ліквідності балансу підприємства є об'єктом дослідження таких вітчизняних учених, як: І.А. Бержанір [1], О.В. Люта, Н.Г. Пігуль, К. Глядько [2], Т.А. Мельник, К.В. Лобач [3], О.О. Олійник, С.М. Роговий [4], Т.В. Польова, Ю.В. Кравцова [5], Г.М. Терен [6], О.Ф. Томчук, В.Ю. Фабіянська, Г.О. Довгополук [7], С.М. Халатур, Л.І. Бровко, Т.О. Моруга [8] та ін. Серед зарубіжних учених дослідженням даної проблеми займалися П. Роуз, Д. Уайтінг, Е. Хелферд, Й. Ворст тощо. У наукових працях зазначених учених досліджується ліквідність активів та пасивів підприємства на основі традиційних загальноприйнятих методик, що містять низку недоліків. Відсутність альтернативної концепції визначення ліквідності балансу підприємства є основною невирішеною проблемою науковців.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета цієї статті полягає у дослідженні проблеми ліквідності господарських засобів підприємства та джерел їх формування, а також у запропонованні альтернативної методики визначення рівня ліквідності балансу підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сьогодні серед науковців не існує

єдиної думки щодо визначення терміна «ліквідність». Тлумачення поняття «ліквідність» певними науковцями наведено в табл. 1.

Отже, існують два основні підходи до визначення науковцями поняття «ліквідність»:

1) здатність підприємства перетворювати оборотні активи на платіжні засоби для забезпечення виконання поточних зобов'язань (ліквідність у вузькому розумінні);

2) здатність підприємства перетворювати активи (оборотні та необоротні) на платіжні засоби для забезпечення виконання зобов'язань (поточних та довгострокових) (ліквідність у широкому розумінні). Цей підхід більш повно характеризує економічну сутність ліквідності, оскільки основним призначенням управління ліквідністю підприємства є забезпечення його платоспроможності не лише в короткостроковому, а й у середньо- та довгостроковому періодах.

Визначення рівня ліквідності балансу підприємства передбачає розрахунок низки коефіцієнтів – показників ліквідності. Сьогодні загальноприйнятою є методика розрахунку рівня ліквідності із застосуванням таких індикаторів:

– коефіцієнт критичної ліквідності (розраховується як відношення вартості оборотних активів до алгебраїчної суми вартостей довгострокових зобов'язань, поточних зобов'язань та зобов'язань, пов'язаних із необоротними активами, утримуваними для продажу та групи вибуття);

– коефіцієнт загальної ліквідності (розраховується як відношення вартості оборотних активів до вартості поточних зобов'язань);

– коефіцієнт швидкої ліквідності (розраховується як відношення алгебраїчної суми вартостей грошей та їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій та поточної дебіторської заборгованості до вартості поточних зобов'язань);

– коефіцієнт абсолютної ліквідності (розраховується як відношення алгебраїчної суми вартостей грошей та їх еквівалентів та поточ-

Таблиця 1

Визначення терміна «ліквідність»

Науковець	Тлумачення ліквідності
І.А. Бержанір	Ліквідність – здатність та швидкість перетворення оборотних активів на грошові кошти з метою погашення поточних зобов'язань як у міру надходження термінів їх сплати, так і прострочених боргів [1, с. 45].
О.В. Люта	Ліквідність – готовність та здатність суб'єкта господарювання виконувати свої зобов'язання в повному обсязі за рахунок активів [2, с. 15].
Н.Г. Пігуль	
К. Глядько	
О.О. Олійник	Ліквідність – спроможність підприємства реалізувати активи й одержувати кошти для оплати зобов'язань; відповідне співвідношення величини ліквідних активів і поточної заборгованості, тобто здатність активів підприємства швидко перетворюватись на грошові кошти [4, с. 36].
С.М. Роговий	
Т.В. Польова	Ліквідність – здатність підприємства розраховуватися за своїми поточними зобов'язаннями наявними оборотними ресурсами шляхом швидкого конвертування їх у грошові кошти [5].
Ю.В. Кравцова	
О.Ф. Томчук	
В.Ю. Фабіянська	Ліквідність – спроможність підприємства перетворювати свої активи на гроші для покриття всіх необхідних платежів у міру їх настання [7, с. 346].
Г.О. Довгополук	

Джерело: створено авторами

них фінансових інвестицій до вартості поточних зобов'язань);

– коефіцієнт платоспроможності (розраховується як відношення вартості грошей та їх еквівалентів до вартості поточних зобов'язань) [9, с. 147].

Кінцевим узагальнюючим показником рівня ліквідності балансу підприємства є загальний показник ліквідності. Визначення цього коефіцієнта передбачає поділ активів та пасивів підприємства на чотири групи залежно від рівня їх ліквідності та терміновості сплати відповідно. Групування активів та пасивів підприємства у цілях визначення загального показника ліквідності (за традиційною методикою) наведено в табл. 2, 3.

Загальний показник ліквідності за загальноприйнятою методикою визначається за формулою 1:

$$ЗПЛ = \frac{A1 \cdot V_{A1} + A2 \cdot V_{A2} + A3 \cdot V_{A3}}{П1 \cdot V_{П1} + П2 \cdot V_{П2} + П3 \cdot V_{П3}}, \quad (1)$$

де A1; A2; A3 – групи активів (за табл. 2);

П1; П2; П3 – групи пасивів (за табл. 3);

V_{A1}; A2; A3 – частка відповідної групи активів у балансі підприємства (без урахування групи A4);

V_{П1; П2; П3} – частка відповідної групи пасивів у балансі підприємства (без урахування групи П4);

ЗПЛ – загальний показник ліквідності.

Основними перевагами даної методики визначення ліквідності підприємства в сучасних умовах є:

– відносна простота розрахунків кожного з показників ліквідності;

– усі показники ліквідності можна визначити виходячи з даних форми № 1 фінансової

Таблиця 2

Групування активів за рівнем ліквідності

Група	Вид активів	Активи, що входять до групи	Рядки Балансу (форми № 1)
A1	Високоліквідні	Гроші та їх еквіваленти	1165
		Поточні фінансові інвестиції	1160
A2	Середньоліквідні	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125
		Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1130
		Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135
		Інша поточна дебіторська заборгованість	1155
A3	Низьколіквідні	Запаси	1100
		Поточні біологічні активи	1110
		Витрати майбутніх періодів	1170
		Інші оборотні активи	1190
A4	Важколіквідні	Необоротні активи (усього за розділом I активу балансу)	1095
		Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200

Джерело: створено авторами на основі даних [9, с. 142]

Таблиця 3

Групування пасивів за терміновістю сплати

Група	Вид пасивів	Пасиви, що входять до групи	Рядки Балансу (форми № 1)
П1	Найбільш термінові зобов'язання	Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610
		Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1615
		Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1620
		Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	1625
		Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	1630
П2	Короткострокові зобов'язання та забезпечення	Короткострокові кредити банків	1600
		Поточні забезпечення	1660
		Доходи майбутніх періодів	1665
		Інші поточні зобов'язання	1690
П3	Довгострокові зобов'язання та забезпечення	Довгострокові зобов'язання і забезпечення (усього за розділом II пасиву балансу)	1595
П4	Постійні пасиви	Власний капітал (усього за розділом I пасиву балансу)	1495
		Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700

Джерело: створено авторами на основі даних [9, с. 143]

звітності без застосування додаткових статей балансу.

Слід зазначити, що наведена методика визначення рівня ліквідності балансу підприємства містить низку недоліків, а саме:

- загальний показник ліквідності зовсім не враховує різницю між рівнями ліквідності різних груп оборотних активів та рівнями терміновості сплати різних груп зобов'язань. В окремих випадках це призводить до суттєвого викривлення показника;

- активи та пасиви всередині кожної групи можуть мати різні рівні ліквідності та терміновості сплати відповідно, що також спричиняє викривлення значення загального показника ліквідності;

- більш точний та детальний аналіз ліквідності балансу підприємства можливий лише з

розрахунком великої кількості коефіцієнтів без застосування єдиного інтегрального показника.

Усунення наведених недоліків цієї методики є основним призначенням альтернативної концепції визначення рівня ліквідності балансу підприємства. Ця методика передбачає розрахунок єдиного інтегрального показника ліквідності із застосуванням:

- поділу активів за рівнем ліквідності та пасивів за терміновістю сплати на сім груп;
- вагових коефіцієнтів кожної групи активів та пасивів (табл. 4, 5).

Отже, основні положення альтернативної методики визначення рівня ліквідності балансу підприємства:

1) групування активів та пасивів здійснюється за принципом загальноприйнятої методики з подальшими модифікаціями:

Таблиця 4

Групування активів за рівнем ліквідності (за альтернативною методикою)

Група	Ваговий коефіцієнт	Активи, що входять до групи	Рядки Балансу (форми № 1)
A1	0,30	Гроші та їх еквіваленти	1165
A2	0,27	Поточні фінансові інвестиції	1160
A3	0,18	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125
		Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1130
		Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135
		Інша поточна дебіторська заборгованість	1155
A4	0,10	Запаси	1100
		Поточні біологічні активи	1110
		Інші оборотні активи	1190
A5	0,08	Витрати майбутніх періодів	1170
A6	0,04	Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200
A7	0,03	Необоротні активи (усього за розділом I активу балансу)	1095

Джерело: створено авторами

Таблиця 5

Групування пасивів за терміновістю сплати (за альтернативною методикою)

Група	Ваговий коефіцієнт	Пасиви, що входять до групи	Рядки Балансу (форми № 1)
П1	0,30	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1620
		Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	1625
П2	0,27	Короткострокові кредити банків	1600
		Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610
		Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1615
		Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	1630
		Інші поточні зобов'язання	1690
П3	0,18	Поточні забезпечення	1660
		Доходи майбутніх періодів	1665
П4	0,10	Відстрочені податкові зобов'язання	1500
		Довгострокові кредити банків	1510
		Інші довгострокові зобов'язання	1515
П5	0,08	Довгострокові забезпечення	1520
		Цільове фінансування	1525
П6	0,04	Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700
П7	0,03	Власний капітал (усього за розділом I пасиву балансу)	1495

Джерело: створено авторами

– група високоліквідних активів додатково поділяється на «гроші та їх еквіваленти» та «поточні фінансові інвестиції». Оскільки поточні фінансові інвестиції (окрім тих, що відносяться до еквівалентів грошових коштів та містяться в рядку 1165 Балансу підприємства) не є безпосередньо платіжними засобами, їх ліквідність є дещо меншою;

– витрати майбутніх періодів у складі середньоліквідних активів є менш ліквідними, оскільки ці активи за своєю сутністю є витраченими коштами, які відносяться до наступних звітних періодів. Це означає, що витрати майбутніх періодів на відміну від запасів, поточних біологічних активів чи інших оборотних активів не будуть реалізовані та можуть бути конвертовані у платіжні засоби лише у разі повернення витрачених коштів;

– необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття, мають дещо вищий рівень ліквідності, ніж необоротні активи, що містяться у I розділі активу Балансу, оскільки процес реалізації необоротних активів, які підприємством були переведені до групи продажу, може займати менший проміжок часу;

– поточні зобов'язання за податками, зборами та ЄСВ є більш терміновими до сплати порівняно з іншими видами кредиторської заборгованості через невідворотне настання юридичної відповідальності (у вигляді штрафних санкцій) за порушення термінів сплати податків та платежів податкового характеру;

– довгострокові забезпечення характеризуються нижчим ступенем терміновості сплати, ніж довгострокові зобов'язання, оскільки забезпечення на відміну від зобов'язань не потребують витрачання коштів на певний момент у часі, а є лише резервами потенційних майбутніх витрат і платежів;

– у складі постійних пасивів відносно більший рівень терміновості сплати мають зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групи вибуття, оскільки у разі вибуття необоротних активів за наявності таких зобов'язань виникає поточна кредиторська заборгованість (за субрахунком 680);

2) загальна сума вагових коефіцієнтів кожної з груп активів та пасивів дорівнює 1;

3) єдиний інтегральний показник ліквідності розраховується за формулою 2:

$$ЄПЛ = \frac{0,3 * A1 + 0,27 * A2 + 0,18 * A3 + 0,1 * A4 + 0,08 * A5 + 0,04 * A6 + 0,03 * A7}{0,3 * П1 + 0,27 * П2 + 0,18 * П3 + 0,1 * П4 + 0,08 * П5 + 0,04 * П6 + 0,03 * П7}, \quad (2)$$

Таблиця 6

Баланс АТ «ВО «Конті» (2016–2019 рр.)

Код рядка	Стаття балансу	Сума, тис грн			
		2016*	2017*	2018**	2019**
1	2	3	4	5	6
Актив					
I. Необоротні активи					
1000	Нематеріальні активи	145342	116356	253420	172463
1001	первісна вартість	243016	242563	336266	338736
1002	накопичена амортизація	(97674)	(126207)	(82846)	(166273)
1005	Незавершені капітальні інвестиції	4887	4072	–	–
1010	Основні засоби	1079551	1079962	825872	768658
1011	первісна вартість	1756593	1771874	898278	907416
1012	знос	(677042)	(691912)	(72406)	(138758)
1030	Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	–	–	24536	58
1045	Відстрочені податкові активи	128311	148183	177339	180999
1095	Усього за розділом I	1358091	1348573	1281167	1122417
II. Оборотні активи					
1100	Запаси	159053	137137	91759	92993
1125	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	341535	417003	506994	544061
1130	Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	23718	20296	13145	7139
1135	Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	16514	16669	5517	5512
1155	Інша поточна дебіторська заборгованість	19754	19480	1094	1110
1160	Поточні фінансові інвестиції	458350	458350	–	–
1165	Гроші та їх еквіваленти	17244	16541	25875	182
1170	Витрати майбутніх періодів	1403	156	–	–
1190	Інші оборотні активи	351	1195	697	2787

Продовження Таблиці 6

1	2	3	4	5	6
1195	Усього за розділом II	1037922	1086827	645081	653784
1200	III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	27401	–	–	–
1300	Баланс	2423414	2435400	1926248	1776201
Пасив					
I. Власний капітал					
1400	Зареєстрований (пайовий) капітал	54052	54052	54052	54052
1405	Капітал у дооцінках	307266	303546	–	–
1410	Додатковий капітал	–	–	–	58044
1415	Резервний капітал	1056	1056	1055	1055
1420	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	573656	484927	177498	148820
1495	Усього за розділом I	936030	843581	232605	261971
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
1510	Довгострокові кредити банків	353821	–	–	1308243
1515	Інші довгострокові зобов'язання	228381	231717	205074	47458
1595	Усього за розділом II	582202	231717	205074	1355701
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
1600	Короткострокові кредити банків	545489	875310	846810	45900
1610	Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	–	–	5127	11057
1615	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	104888	66371	61595	65072
1620	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	4660	7727	8025	3300
1625	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	864	884	1112	1394
1630	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	3840	4010	5048	5927
1660	Поточні забезпечення	7284	10946	14434	11302
1690	Інші поточні зобов'язання	238157	394854	546418	14577
1695	Усього за розділом III	905182	1360102	1488569	158529
1700	IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	–	–	–	–
1900	Баланс	2423414	2435400	1926248	1776201

* фінансова звітність, складена відповідно до П(С)БО

** фінансова звітність, складена відповідно до МСФЗ

Джерело: створено авторами на основі даних [10]

де А1; А2; А3; А4; А5; А6; А7 – групи активів за рівнем ліквідності;

П1; П2; П3; П4; П5; П6; П7 – групи пасивів за терміновістю сплати;

ЄПЛ – єдиний інтегральний показник ліквідності.

Із метою апробації запропонованої альтернативної концепції визначення рівня ліквідності балансу підприємства було проведено аналіз ліквідності АТ «ВО «Конті» за період 2016–2019 рр. за загальноприйнятою та альтернативною методиками. Баланс даного підприємства за досліджуваний період наведено в табл. 6.

У табл. 7 наведено значення загального показника ліквідності, розрахованого за стандартною методологією, та єдиного інтегрального показника ліквідності, розрахованого за альтернативною методологією, на підприємстві «АТ «ВО «Конті» за період 2016–2019 рр.

Отже, баланс підприємства «ВО «Конті» у 2016–2019 рр. неліквідний (підсумковий показник ліквідності за обох методик протягом кожного року становить менше 1). За обох методик баланс досліджуваного підприємства був найбільш ліквідним у 2016 р., найменш ліквідним – у 2018 р. При цьому відхилення значень коефіцієнтів загального показника ліквідності та єдиного інтегрального показника ліквідності (до 0,4) спостерігаються за рахунок підвищення точності альтернативної методології, яка додатково враховує низку груп активів та пасивів, а також вагові коефіцієнти кожної із цих груп залежно від рівня ліквідності (для активів) чи терміновості сплати (для пасивів).

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Ліквідність балансу – здатність підприємства у сприятливо короткий проміжок часу перетворювати свої активи на платіжні засоби для погашення

Таблиця 7

Аналіз ліквідності АТ «ВО «Конті»» (2016–2019 рр.)

Показник		2016	2017	2018	2019
Високоліквідні активи (А1)	тис грн	475594	474891	25875	182
	%	45,822	43,695	4,011	0,028
Середньоліквідні активи (А2)	тис грн	401521	473448	526750	557822
	%	38,685	43,562	81,656	85,322
Низьколіквідні активи (А3)	тис грн	160807	138488	92456	95780
	%	15,493	12,743	14,333	14,650
Важколіквідні активи (А4), тис грн		1385492	1348573	1281167	1122417
Найбільш термінові зобов'язання (П1)	тис грн	114252	78992	80907	86750
	%	7,681	4,962	4,777	5,729
Короткострокові зобов'язання та забезпечення (П2)	тис грн	790930	1281110	1407662	71779
	%	53,176	80,481	83,114	4,740
Довгострокові зобов'язання та забезпечення (П3)	тис грн	582202	231717	205074	1355701
	%	39,143	14,557	12,109	89,531
Постійні пасиви (П4), тис грн		936030	843581	232605	261971
Загальний показник ліквідності		0,606	0,404	0,371	0,401
Група А1, тис грн (К = 0,30)		17244	16541	25875	182
Група А2, тис грн (К = 0,27)		458350	458350	0	0
Група А3, тис грн (К = 0,18)		401521	473448	526750	557822
Група А4, тис грн (К = 0,10)		159404	138332	92456	95780
Група А5, тис грн (К = 0,08)		1403	156	0	0
Група А6, тис грн (К = 0,04)		27401	0	0	0
Група А7, тис грн (К = 0,03)		1358091	1348573	1281167	1122417
Група П1, тис грн (К = 0,30)		5524	8611	9137	4694
Група П2, тис грн (К = 0,27)		892374	1340545	1464998	142533
Група П3, тис грн (К = 0,18)		7284	10946	14434	11302
Група П4, тис грн (К = 0,10)		582202	231717	205074	1355701
Група П5, тис грн (К = 0,08)		0	0	0	0
Група П6, тис грн (К = 0,04)		0	0	0	0
Група П7, тис грн (К = 0,03)		936030	843581	232605	261971
Єдиний інтегральний показник ліквідності		0,785	0,646	0,351	0,775
Відхилення (+/-)		0,179	0,242	0,020	0,374

Джерело: створено авторами

поточних та довгострокових зобов'язань. Рівень ліквідності балансу підприємства визначається такими показниками, як: коефіцієнт критичної ліквідності; коефіцієнт загальної ліквідності; коефіцієнт швидкої ліквідності; коефіцієнт абсолютної ліквідності; коефіцієнт платоспроможності. При цьому за стандартною методологією підсумковим індикатором ліквідності є загальний показник ліквідності, розрахунок якого передбачає групування активів за ознакою ліквідності, пасивів – терміновістю сплати. Однак цей показник не враховує ступінь ліквідності груп активів та терміновістю сплати груп пасивів, що призводить до викривлень його значень.

Альтернативною методологією визначення рівня ліквідності балансу підприємства є розрахунок так званого «єдиного інтегрального показника ліквідності». Принцип розрахунку даного показника базується на розрахунку загального показника ліквідності з упровадженням додаткових груп активів та пасивів, а також вагових коефіцієнтів для кожної групи.

Основною перевагою застосування альтернативної методики є більш висока точність визначення рівня ліквідності балансу підприємства, головним недоліком – підвищення складності розрахунків.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бержаніт І.А. Аналіз ліквідності як важливий етап оцінки фінансового стану підприємств. *Фінанси, учет, банки*. 2014. № 1(20). С. 44–49.
2. Люта О.В., Пігуль Н.Г., Глядько К. Теоретичні засади управління ліквідністю та платоспроможністю підприємств. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2019. № 4. С. 14–23.
3. Мельник Т.А., Лобач К.В. Методи оцінки ліквідності підприємства. *Наукові записки*. 2016. Вип. 20. С. 79–94.
4. Олійник О.О., Роговий С.М. Фінансовий стан підприємства в контексті ліквідності та платоспроможності. *Агроевіт*. 2018. № 19. С. 34–38.
5. Польова Т.В., Кравцова Ю.В. Аналіз ліквідності балансу підприємства на прикладі ПрАТ «Бондарівське». *Ефективна економіка*. 2018. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/> (дата звернення: 03.04.2021).

6. Терен Г.М. Система показників аналізу ліквідності підприємства. Інвестиції: практика та досвід. *Економічна наука*. 2016. № 8. С. 36–41.
7. Томчук О.Ф., Фабіянська В.Ю., Довгополюк Г.Ю. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті фінансового стану підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2016. Вип. 5(05). С. 345–351.
8. Халатур С.М., Бровко Л.І., Моруга Т.О. Методологія оцінки ліквідності та платоспроможності сільськогосподарських підприємств. *Економіка та держава*. 2017. № 12. С. 56–60.
9. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Полтава : ПДАА, 2016. 430 с.
10. «Конті» – Кондитерська компанія. Інформація емітента. URL: <https://konti.ua/for-issuer> (дата звернення: 03.04.2021).
4. Oliinyk O.O., Rohovyi S.M. (2018) Finansovyi stan pidpriemstva v konteksti likvidnosti ta platospromozhnosti [Financial condition of the enterprise in the context of liquidity and solvency]. *Agrosvit*, no. 19, pp. 34–38.
5. Polova T.V., Kravtsova Yu.V. (2018) Analiz likvidnosti balansu pidpriemstva na prykladi PrAT «Bondarivske» [Analysis of liquidity of the enterprise by example PJSC “Bondarivske”]. *Effective Economy (electronic journal)*, no. 10. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/> (accessed 03 April 2021).
6. Teren H.M. (2016) Systema pokaznykiv analizu likvidnosti pidpriemstva [Scorecard of the liquidity of an enterprise system]. *Investments: practice and experience. Economic science*, no. 8, pp. 36–41.
7. Tomchuk O.F., Fabiianska V.Yu., Dovhopoliuk H.Yu. (2016) Ot-sinka likvidnosti ta platospromozhnosti v konteksti finansovoho stanu pidpriemstva [An estimation of liquidity and solvency in the context of the financial state of enterprise]. *Eastern Europe: economy, business and management*, vol. 5 (05), pp. 345–351.
8. Khalatur S.M., Brovko L.I., Moruha T.O. (2017) Metodolohiia otsinky likvidnosti ta platospromozhnosti silskohospodarskykh pidpriemstv [Methodology for assessing liquidity and solvency of agricultural enterprises]. *Economy and state*, no. 12, pp. 56–60.
9. Tiutiunyk Yu.M., Dorohan-Pysarenko L.O., Tiutiunyk S.V. (2016) *Finansovyi analiz* [Financial analysis]. Poltava: PSAA. (in Ukrainian)
10. Reporting of JSC “Konti”. Available at: <https://konti.ua/en/for-issuer> (accessed 03 April 2021).

REFERENCES:

1. Berzhanir I.A. (2014) Analiz likvidnosti yak vazhlyvyi etap otsinky finansovoho stanu pidpriemstv [Analysis of liquidity as an important stage of assessing the financial condition of a company]. *Finance, accounting, banks*, no. 1 (20), pp. 44–49.
2. Liuta O.V., Pihul N.H., Hliadko K. (2019) Teoretychni zasady upravlinnia likvidnistiu ta platospromozhnistiu pidpriemstv [Theoretical principles of liquidity and solvency management of enterprises]. *Bulletin of Sumy State University. Economy series*, no. 4, pp. 14–23.
3. Melnyk T.A., Lobach K.V. (2016) Metody otsinky likvidnosti pidpriemstva [Liquidity assessment methods of the enterprise]. *Scientific Papers*, vol. 20, pp. 79–94.